

ת"פ 59804/01/17 - מדינת ישראל נגד ג'וני עאזר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 59804-01-17 מדינת ישראל נ' עאזר(עציר)

בפני
המאשימה

כבוד השופט אבי לוי
מדינת ישראל

נגד

הנאשם
ג'וני עאזר (עציר)

גזר דין

כללי

הנאשם שלפניי, מר ג'וני עאזר, נותן את הדין על שתי עבירות שעניינן **החזקת נשק**, בניגוד לסעיפים 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין (להלן: "**חוק העונשין**").

עובדות האישום אשר נכללו במסגרת כתב-אישום מתוקן, לימדו שביום 9 ינואר 2017 בשעה 21:40, הוא החנה כלי-רכב מסוג מאזדה, שהיה בשימוש אותה עת סמוך לביתו כשהוא **מחזיק ברכב אקדח**; ביציאתו מכלי-הרכב, הכניס הנאשם את האקדח מתחת לחגורת המכנסיים; שניות ספורות אחר-כך, הוא החזיר את האקדח לרכב, השאירו שם ונעלו. שם המשיך הנאשם להחזיק את האקדח.

יומיים אחר-כך, ביום 11.1.17 בשעת בוקר, **החזיק הנאשם שני תתי-מקלע מאולתרים, שתי מחסניות תואמות לתתי המקלע המאולתרים, וכן אקדח 9 מ"מ מסט"ב A15015502** ברכב מתוצרת יונדאי שבבעלותו. כן החזיק במחסנית התואמת לאקדח זה.

בעבירות הללו הורשע הנאשם על-סמך הודאתו.

בדיוני ה-16 וה-18 במאי 2017 נשמעו טיעונים לעונש וכעת הגיעה העת לגזור את הדין.

ראיות התביעה

מטעם התביעה הוגש תדפיס מידע פלילי, אשר לימד כי בעברו של הנאשם שתי הרשעות קודמות מהשנים 2006 ו-2005 ואשר עניינן החזקת אגרופן או סכין וכן החזקת נכס החשוד כגנוב. לא למותר לציין שהרשעות אלו התיישנו בשנת 2013; בגין הוא ריצה שני חודשי מאסר בעבודות שירות וכן חויב בתשלום קנס בסך 750 ₪.

ראיות ההגנה

מטעם ההגנה העידו שלושה עדים.

הראשון שבהם היה האב ניקולאוס בסאל, ראש הכנסייה בכפר אבו-סנאן. עד זה סיפר שהוא מכיר את משפחתו של הנאשם היטב וכי מעולם לא שמע על מעורבות מי מבניה בסכסוכים או בקטטות. הוא ציין כי אחיו של הנאשם תורמים כלכלית לכנסייה וכי הנאשם, רעייתו, וילדיו מגיעים להתפלל בכנסייה מדי יום א'. הוא הבטיח לעמוד לרשות הנאשם מעת שחרורו מן המאסר על-מנת לסייע לו להימנע בעתיד ממעורבות בעבירות דומות.

העיד לפניי גם מר ג'ג'אה חביב, בעבר מורה ומחנך בחטיבת הביניים באבו-סנאן וכן קצין בכיר במשטרה (ר. לשכת תביעות מרחבית מרחב הגליל) ומ"מ ראש העירייה. גם הוא סיפר שהוא מכיר את המשפחה היטב אך לא ידע על כל מעורבות מצד מי מבניה באירועים שכאלו. הוא סיפר שהוא מתחייב לעשות כל מאמץ על-מנת להחזיר את הנאשם לתלם לאחר שחרורו.

העד השלישי והאחרון היה מר סלים עאזר, אחיו הבכור של הנאשם. עד זה סיפר, שהנאשם, כמותו, הוא איש עסקים ואיש-משפחה. העד סיפר כי הנאשם נשוי ואב לשלושה ילדים (בני 3, 5 ו-7 שנים); היה ברשותו עסק לממכר בגדים ממותגים.

העד המשיך וסיפר כי מאחר שבני-המשפחה הצליחו יפה בעסקיהם, אנשי משפחת פשע נטפלו אליהם, החלו מתקשרים ודורשים תשלום דמי-חסות. האחים סירבו לדרישה; לפיכך, נשרף העסק לממכר בגדים בעכו, השייך לנאשם. האחים פנו למשטרה ודיווחו על הסיפור בכללותו אך למרבה הצער, לא עלה בידי המשטרה לפתור את הבעיה. לדברי העד, לאחר כשבוע (עדיין בחודש נובמבר 2016), הוא זכה לצלצול נוסף מטעם המאיימים. הוא קילל את הדובר ולמחרת, בעודו ברכבו עם בנו בן ה-3, דפק מאן דהוא בדלת הרכב והחל יורה לתוך הרכב. הוא גונן על ילדו והסתתר מתחת למושב. כתוצאה מהירי הוא נפצע ואושפז (ראו ס' 1 - סיכום אשפוז ממנו עולה כי קליע ירי אחד פגע במותן ועכוז ימין עם חור כניסה ויציאה דרך תת-העור). הוא התאשפז להמשך בירור ושחרר עם המלצה ל-7 ימי מנוחה, טיפול תרופתי ומעקב רופא מטפל.

העד הבהיר, שגם בעקבות אירוע זה הוא מסר עדות במשטרה. מספר ימים אח"כ, הגיעו לבית המשפחה שלושה כשהם מצוידים בכלי-נשק אוטומטיים. בבית היו אותה העת הנאשם, אחיו ואימם. השלושה ירו לעבר הבית והקליעים חדרו לסלון הבית. העד התלונן לגבי האירוע, וכן לגבי שיחות איום נוספות שקיבל, במשטרה (הסגור הציג מסמך "אישור בדבר הגשת תלונה" במסגרתו צוין, כי ביום 20.11.16 הוגשה תלונה בתחנת משטרת כרמיאל בדבר חשש לחייו של אדם. התלונה הוגשה על ידי אחיו של הנאשם, מר עבוד עאזר).

לדבריו, מאז האירועים הללו ובמהלך החודשים האחרונים כולם, פונו נשותיהם של האחים והילדים אל בית סבתו. מקץ שבוע נוסף, נחסמה בדיר-אל-אסד בכביש משאית שבה נהג אחיו, עבוד, עת חילק סחורה ונפתחה לעברה אש.

במסגרת חקירתו הנגדית של עד זה (ביום 18 מאי 2017), השיב העד שלא ידע שהנאשם מחזיק ברשותו נשק אך ידע היטב ש"הבית בסכנה. כל האחים, כל הבית. הם הצליחו לירות בנו, ירו גם בו". עם זאת, העד הדגיש, שבני-המשפחה מתנגדים למעשי החזקת נשק שכן הם עצמם נפצעו כתוצאה מירי. הוא אף ציין, שהחזקת הנשק בוודאי לא נעשתה לצורכי נקמה. העד נשאל הכיצד הנאשם לא סיפר, במסגרת חקירותיו שהוא התבקש לשלם דמי-חסות וששרפו לו את העסק בשל כך. תשובתו לכך היתה שהפנייה בדרישה לקבל דמי-חסות היתה אל העד, כאח הבכור ולא אל הנאשם; הוא ציין, שאחיו האחר, עבוד, ציין זאת בחקירתו וכך גם העד עצמו. העד הדגיש עוד שאין אומרים את הדבר במשטרה שכן הדבר עלול להחריף את המצב ולהסלימו. לדבריו, ידוע לו מיהם בני-המשפחה המאיימים עליו; נתון זה נמסר על ידיו לרכזי המודיעין ולא במסגרת החקירות גופן.

העד אישר שנשפט בשנת 2014 בגין עבירה של סחיטה באיומים על כך שאיים טלפונית על מי ששיק שלה חזר ללא כיסוי. הוא אישר שנענש במאסר לריצוי בעבודות שירות בגין כך. העד הכחיש מכל וכל את הטענה, שלפיה אירועי הירי המתוארים אינם אלא ירי במסגרת "סכסוך בין עבריינים" ועמד על כך שהוא ובני משפחתו אינם מסוכסכים וכי האיומים והירי בוצעו במסגרת ניסיון לגבות דמי-חסות. כאשר התובע הציג לפניו תיק חקירה במסגרתו נחקר אודות ביצוע ירי (שהתרחש מספר ימים לפני אירוע הירי שאותו תיאר בעדותו), ציין עד זה, שהוא לא ירה כלל וש"חצי כפר" נחקר באותו מקרה. העד הוסיף וציין, שהאירוע המדובר איננו אלא סכסוך בתוככי משפחה בדואית שאיננה משפחתו כלל ועיקר וכי הוא עצמו נחקר שכן אחד המעורבים מבני אותה המשפחה הוא פועל המועסק בעסקו.

העד סיפר שבעברו שירת כרס"פ במסגרת גדוד 858 שבחטיבת גבעתי. הוא אישר עוד שריצה 3 שנות מאסר לפני כ-20 שנים לאחר שירה לעבר תוקפים אשר דקרו את אחיו הקטין בתוככי ביתו.

לבסוף, העיד להגנתו גם הנאשם. הוא הסביר שהחזיק את כלי הנשק לצורכי הגנה עצמית, שכן "ירו עלינו" ו"רציתי להגן על הילדים שלי, אחד אחרי השני ירו בנו ופחדתי שיירו בי ואז הפסקתי לצאת מהבית בגלל פחד".

הנאשם ציין לעניין זה, שלא ידע בזמן אמת מדוע שרפו את עסקו וירו לעברו אך בדיעבד הבין שהדבר קשור לדרישת דמי-חסות. הוא ציין, שלא ידע, עת הגיש תלונתו במשטרה, מדוע יורים לעברו אך שמע מאחיו שהאמור בדרישת דמי חסות, בלא לפרט או לציין מי הם הדורשים.

הנאשם ציין שאיננו יודע כלל כיצד משתמשים בכלי הנשק שאותם החזיק; הוא אישר שרכשם. הנאשם אישר, במסגרת חקירתו הנגדית, כי בתלונתו במשטרה לא ציין שלו סכסוכים או שמאן דהוא דרש ממנו דמי חסות. הוא אישר גם, שרכש את כלי-הנשק על-דעת עצמו והבין שקיים צורך בכך לאחר שירו לעבר ביתו. הוא שלל את הטענה, שהנשק נועד על-מנת לנקום ועמד על כך, שהוא הושג לצורכי הגנה עצמית דווקא. הוא ציין, שמאחר שנאשם מהמשטרה רכש כלי-נשק עבורו ועבור אחיו. הנאשם אף אישר (והדבר גם עולה מהודאותיו המשטריות (ת/7א, ת/7ב ו-ת/7ג), כי בחקירותיו המשטריות כלל לא הודה בהחזקת הנשק ולפיכך, לא מסר, כי החזיקו לצורכי הגנה עצמית.

טיעוני התביעה

ב"כ המאשימה עמד על כך, שאחיו של הנאשם מעורב עד צוואר בפעילות עבריינית, "יורים אל אחרים, אחרים יורים עליהם". הוא עמד על כך, שהנאשם שלפני לא היה חלק מהירי, לא יודע לתפעל נשקים, טוען שאינו מסוכסך ולא היה מסוכסך מעולם ואשר כלל לא ידע על הירי על אחיו. לפיכך, מבקש התובע לדחות את הטענה שלפיה כלי-הנשק נועדו להגנה עצמית; הוא ביקש שאקבע שהם נרכשו לשם יציאה למסע-נקם דווקא.

ב"כ המאשימה עמד על החומרה הרבה הגלומה בעבירות שעניינן החזקת נשק ועל כך ששיקולי ההלימה בכגון דא עדיפים על שיקולים אישיים. הוא הציע מתחם ענישה הולם הנע בין 5 לבין 8 שנות מאסר לריצוי בפועל וביקש שאורה על חילוט כלי הרכב, בו הוחזקו כלי הנשק.

בהקשר לבקשת החילוט, עמד ב"כ המאשימה על כך, שהנאשם החזיק 3 כלי נשק ומחסנית בכלי הרכב המדובר (יונדאי i35 מר. 67-772-78); כי הרכב רשום ע"ש חברת אלרון-קאר בע"מ, אשר מכרה אותו, בהתאם לאמור בהסכם-המכירה (המצוי בתיק החקירה) למר אברהם ליאון; האחרון מסר, בהודעתו המשטרית (מיום 23.1.07), שמכר את כלי הרכב למר יעקב חאזן בשנת 2016. (מר ליאון מסר למאשימה בע"פ שאין לו כל דרישה לגבי כלי-הרכב).

מר חאזן סיפר בהודעתו המשטרית (מ-15.1.17) שמכר את כלי-הרכב לנאשם כשבועיים לפני מועד גביית הודעתו. גם הוא הודיע לב"כ המאשימה בשיחה טלפונית שמאחר שמכר את הרכב בתמורה כי אין לו תביעות כלשהן לגביו.

הנאשם, באמרותיו (ת/א-7/ת/ג) אישר כי רכש את כלי הרכב ממר חאזן ושהוא כעת בבעלותו ובהחזקתו.

לפיכך, ובהתאם לסעיפים 32 ו-39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, ביקש התובע כי אורה על חילוט הרכב התפוס.

טיעוני ההגנה

בא-כוחו המלומד של הנאשם טען, כי מלכתחילה, עניינו של הנאשם צריך היה להידון בפני בית-משפט השלום (שכן הוא עוסק, בדיעבד, בעבירת החזקת נשק בלבד). הסנגור עמד על כך, שאין ראיה קבילה המלמדת למה יועד הנשק שנתפס; הסנגור ציין, גם, שאמנם לחובת סלים, אחיו של הנאשם, זקוף עבר פלילי; דא עקא, הוא גם בעל-עסק לגיטימי, אשר נעשה ניסיון לסחטו; עסקו של הנאשם הוצת; על אח נוסף בוצע-ירי. האירועים הללו אירעו כחודש ומחצה לפני תפיסת כלי-הנשק בידי הנאשם. הנאשם חש מפוחד ולפיכך ביצע את העבירה החמורה שבה הורשע כאן.

הסנגור הוסיף, כי אין טענה, כי נעשה בכלי הנשק שימוש; העובדה שהוא לא יודע להפעיל את הנשק, משמעה שהוא אינו מעורב בעולם העברייני; העובדה שלא היו בידיו כדורים מוכיחה שאין לו גישה "עמוקה" לעולם הנשק.

מכלול האמור לעיל צריך, לדעת הסנגור לשמש כשיקול לטובת הנאשם ולא לחובתו. הסנגור עתר, אפוא, שאטיל על הנאשם עונש מאסר החופף את תקופת המעצר (מ-11.1.17) בהתחשב בשורה של נסיבות אישיות מקלות: העדר עבר פלילי מהותי; העובדה שזה לו מעצר ראשון אי-פעם; היותו נשוי ואב ל-3 ילדים קטנים ובעיקר נסיבות ביצוע המעשה: בתנאים הקרובים לתנאי סייג הגנה עצמית.

בכל הנוגע לסוגיית החילוט, טען הסנגור, כי בית-המשפט משולל סמכות לחלט את הרכב לפי פקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969. טיעונו זה נשען, לדידו, על שני אדנים - האחד, לפיו, אין בנמצא רשומה המאשרת כי הנאשם הוא אכן בעל הרכב; השני, לפיו, לא קיימת זיקה בין השימוש ברכב לביצועה של העבירה. בשולי דבריו אף ציין הסנגור, כי בגדרי עובדות כתב האישום המתוקן לא צוינה כדבעי העובדה לפיה הרכב שימש לביצוע העבירה.

הנאשם בדברו האחרון

הנאשם ציין בדבריו שהוא מצטער על מה שעשה; הוא עתר לכך, שיוטל עליו עונש מאסר בדרך של עבודות שירות וציין כי הוא מבקש שיאופשר לו לחזור הביתה לילדיו.

דין והכרעה

אפנה לגזור את דינו של הנאשם.

לא היה חולק על כך, ששתי העבירות שבהן הורשע הנאשם (מעשי החזקת כלי נשק ברכב בימים 9.1.17 ו-11.1.17) אינם אלא אירוע אחד, כלשון סעיף 40ג(א) לחוק העונשין באשר יש ביניהן "קשר הדוק", הן ענייני הן כרונולוגי (ראו לעניין זה: ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל, ניתן ביום 23.6.15)

בבואי לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שאותו ביצע הנאשם, עליו להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנוהגת ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכל כמפורט בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין.

מתחם הענישה ההולם

א. הערך החברתי שנפגע

הנאשם החזיק ברשותו, במהלך כ-36 שעות (בין ה-9.1.17 לבין ה-11.1.17) אקדח בתוך רכב ובבוקר ה-11.1.17 אף החזיק שני תתי-מקלע מאולתרים ומחסנית בכלי רכב אחר.

המחוקק קבע איסור על החזקה של כלי-נשק בלא היתר כדין לנוכח הסיכון הרב הנשקף לשלום הציבור ולביטחון כפועל יוצא משימוש בכלי-נשק חמים. הדברים נכונים שבעתיים עת עסקינן במספר כלי-נשק (שלושה) ובכלי-נשק אוטומטיים, אשר נזקם גדול פי כמה, בפרט כשהם מוחזקים בידיים בלתי-מיומנות. הכל יודעים, שכלי-נשק ובפרט כלי נשק אוטומטיים, המוצאים דרכים לידיים עוינות או עברייניות, עלולים להביא לפגיעה בחיי-אדם ומקום בו מדובר בכלי-נשק אוטומטי, הסיכון עולה פי כמה וכמה. עמדה על כך כב' השופטת ארבל ב- ע"פ 4945/13 **מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן** (ניתן ביום 19.01.14), בצינה כדלהלן:

"עבירות המבוצעות בנשק - לרבות רכישה, החזקה ונשיאת נשק - טומנות בחובן פוטנציאל סיכון הרסני לפגיעה בשלום הציבור וביטחונו. החשש הוא כי נשק המוחזק שלא כדין ישמש לפעילות עבריינית העלולה להביא לפגיעה ואף לקיפוח חייהם של אזרחים תמימים. אכן, "התגלגלותם" של כלי נשק מיד ליד ללא פיקוח עלול להוביל להגעתם בדרך לא דרך לגורמים פליליים ועוינים. אין לדעת מה יעלה בגורלם של כלי נשק אלה ולאילו תוצאות הרסניות יובילו. ודוק: הסיכון שנשקף לשלום הציבור צריך להילקח בחשבון על-ידי כל מי שמחזיק בידו נשק שלא כדין - גם אם אינו מחזיק בו למטרת ביצוע של עבירות אחרות. עצם החזקת נשק בעל פוטנציאל קטילה מבלי שיש עליו ועל בעליו פיקוח מוסדר של הרשויות טומן בחובו סיכון, באשר המחזיק בו נתון תמיד לחשש שיתפתה לעשות בו שימוש, ולו ברגעי לחץ ופחד..".

הערכים המוגנים על-ידי סעיפי החיקוק שעליהם עבר הנאשם, עניינם **בצורך להגן על שלום הציבור** ועל בטחונו מפני שימוש מסוכן בלי-נשק בידי בלתי-מורשים **וסיכון חיי-אדם** העלול לנבוע מהתגלגלות כלי קטלני לידיהן של ידיים חבלניות או פליליות.

פגיעת מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים הללו איננה מבוטלת לנוכח מספר כלי-הנשק בהם מדובר ולנוכח אופי כלי-הנשק (שניים אוטומטיים). בהקשר זה יש להביא בחשבון כנסיבות מקלות את הזמן הקצר באורח יחסי שבו הוחזקו כלי הנשק בידי הנאשם, בכך שלא היו ברשותו כדורים לצורך תפעולם ובמניעיו בהחזקת הנשק, כפי שהדברים יפורטו להלן.

ב. מדיניות הענישה הנהוגה

מימים ימימה החמירו בתי-המשפט בעונשם של המחזיקים בנשק בכלל ובנשק אוטומטי בפרט שלא בהיתר. בשנים האחרונות אף אותת בית-המשפט העליון על צורך בהסלמת הענישה בכגון דא בהתחשב בנפוצות התופעה ובהשלכותיה ההרסניות. עמד על כך כב' השופט י' עמית ב- ע"פ 2398/14 **אלהזייל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 8.7.14), בצינו כדלהלן:

"..אחזור ואדגיש את מדיניות ההחמרה בעבירות נשק, שבאה לידי ביטוי בשורה ארוכה של פסקי דין של בית משפט זה בשנים האחרונות (ראו, לדוגמה, ע"פ 4945/13 מדינת ישראל נ' עבד אלכרים סלימאן (19.1.2014)). לזמניות הבלתי נסבלת של נשק חם בידי מי שאינם מורשים לכך, יש פוטנציאל לשמש ל"חיסול חשבונות" ול"פתרון סכסוכים" כמו-גם לעבירות חמורות נוספות. המציאות בארצנו מוכיחה כי הקלישאה אודות האקדח במערכה הראשונה אינה מדויקת, באשר לעיתים מזומנות האקדח אינו ממתין עד למערכה האחרונה ויורה עוד קודם לכן. מכאן, שבעבירות כגון דא, גם לשיקולי ההרתעה משקל של ממש".

על מנת לשרטט כדבעי את מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם, עיינתי בפסיקה רחבה העוסקת בעבירות החזקת נשק לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין. כאן המקום לציין, כי מדיניות הענישה הנהוגה במקרים אלו הינה מגוונת. ברי, כי תלויה היא **בנסיבותיו** של כל מקרה ומקרה (**ריבוי המעשים, סוג הנשק, הדרך שבה הוחזק, עבירות נוספות המצורפות וכיוצא באלה**). נזכיר, בעניינו של הנאשם דכאן עסקין **בשתי עבירות שעניינן החזקת נשק**, שלא ברשות על פי דין, ושבמסגרתן הוחזקו - **שני תתי-מקלע מאולתרים** וכן **אקדח 9 מ"מ**, עם מחסניות התואמות לכלי נשק אלו.

כך למשל, בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 4329/10 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 25.10.10), דחה בית המשפט העליון ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המערער (הנעדר עבר פלילי) **עונש מאסר בן 20 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **החזקת נשק ונשיאתו** שלא כדין לפי סעיפים 144(א) ו-144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי בעת שנהג ברכב שבבעלותו, נמצא המערער מחזיק **באקדח** טעון בתחמושת במצב נצור, מבלי שהיה מורשה לכך.

בפרשה שנדונה במסגרת ע"פ 3288/14 **מדינת ישראל נ' קריספיל** (ניתן ביום 24.8.14), קיבל בית המשפט העליון ערעור על פסק דינו של בית המשפט המחוזי בנצרת, במסגרתו הושת על המשיב (בעל עבר פלילי) עונש מאסר בן 9 חודשים לריצוי בפועל. עונש זה הוטל על המערער, בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **החזקת נשק** בלא רשות כדין, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין; **והחזקת נכס החשוד** לפי סעיף 413 לחוק העונשין. עובדות מקרה זה לימדו, כי המשיב נסע יחד עם שני שותפים לבית מסוים המצוי בעיר עפולה. המשיב נכנס לבית, ויצא משם כעבור מספר דקות כשהוא מחזיק בידו שקית ובה **משתיק קול ואקדח**. האקדח, שנגנב מספר קודם לכן מבעליו, היה טעון במחסנית ובה שבעה כדורים. בית המשפט העליון כאמור קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המשיב **על 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל**. צוין, כי מתפקידו של בית המשפט להרתיע מפני **עבירת החזקת הנשק שלא כדין**. כל זאת על מנת לבלום את שרשרת העבירות בשלב ראשוני. עוד צוין, שנסיונותיו הקונקרטיים של פרשה זו חיזקו את המסקנה כי כוונותיו של המשיב בהחזקתו את הנשק, היו "רחוקות משיקולים נורמטיביים".

בפרשה נוספת שנדונה במסגרת ע"פ 12058-07-12 **מאמון זמירו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.10.12) דחה בית המשפט המחוזי מרכז ערעור על גזר דינו של בית משפט השלום בכ"ס, במסגרתו הושת על המערער **עונש מאסר בן 10 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הוטל על המערער בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **החזקת נשק** לפי סעיפים 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין. עובדות המקרה לימדו, כי המערער החזיק במחסן, המצוי בשטח פתוח השייך למשפחתו, **בשני אקדחים** מסוג FN וזיגזאור ובהם מחסניות תואמות, וכן מחסנית תואמת נוספת לאקדח ה-FN.

במסגרת תיק פלילי 26801-07-13 **מדינת ישראל נ' עראבי** (ניתן ביום 7.4.14) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן **42 חודשים לריצוי בפועל**. עונש זה הושת על הנאשם בגין ביצוע, על יסוד הודאתו, של עבירות שעניינן **החזקת נשק** לפי סעיף 144(א) רישא וסיפא לחוק העונשין (ריבוי מקרים); **והחזקת סמים לשימוש עצמי**, לפי סעיפים 7(א) ו-7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח משולב], התשל"ג-1973. עובדות המקרה לימדו, כי הנאשם

החזיק בשטח הצמוד לביתו **שלושה אקדחים**, וכן תחמושת, חלקים או אביזרים לנשק, כמפורט להלן: **אקדח FN** וכן מחסנית ריקה (האקדח היה מעורב בעבר במספר אירועי ירי שונים); **אקדח יריחו/נשר המדבר** וכן מחסנית ובה 12 כדורים 9 מ"מ (האקדח נשדד מבעליו בעבר); **אקדח ברטה** וכן מחסנית ובה 13 כדורים 9 מ"מ, (האקדח נגנב מבעליו בשנת '03). כמו כן, החזיק הנאשם, בשטח הצמוד לביתו ליד סירות השייכות לבן משפחתו, **חפץ דמוי תת מקלע מאולתר** ומחסנית ובה 13 כדורים שהם חלק, אביזר ותחמושת של נשק כהגדרתו בדיון. בנוסף, באותו יום שנתפס הנאשם הוא החזיק בביתו גם סם מסוג קוקאין במשקל של 0.5419 גרם נטו וכן סם מסוכן מסוג חשיש במשקל של 0.65 גרם נטו, לצריכה עצמית וללא היתר כדיון.

במסגרת תיק פלילי 9111-02-15 **מדינת ישראל נ' חסרמה** (ניתן ביום 20.9.15) גזר בית המשפט המחוזי בחיפה על הנאשם עונש מאסר בן **10 חודשים לריצוי בפועל** בגין ביצוען של שתי עבירות בנשק - האחת, לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין והשנייה לפי סעיף 144(ב) לחוק העונשין. עובדות המקרה בפרשה זו היו אלו: עת הגיעו שוטרים לסוכת אבלים של משפחת חסרמה, בכפר בענה, במטרה לעכב את יוסף חסרמה לחקירה, הבחין בהם הנאשם שהיה במתחם והחל במנוסה מהם כאשר הוא נושא ומחזיק **אקדח מסוג FN** ומחסנית עם 13 כדורים 9 מ"מ. במהלך המנוסה מהשוטרים זרק הנאשם את האקדח והמחסנית.

ג. נסיבות הקשורות בביצוע העבירות (סעיף 40ט לחוק העונשין)

מעשיו של הנאשם היו מתוכננים. כפי שהודה בעדותו לפני, הוא רכש את כלי-הנשק; מכאן ברור שאין אנו עוסקים בעשייה ספונטנית או אימפולסיבית אלא **בעשייה מתוכננת ומחושבת**. הנאשם עבר את העבירות, ככל הידוע לבית המשפט מהחומרים שהוצגו בפניו, לבדו. אמנם, נטען, כי עשה את שעשה על מנת לספק מטרייה של הגנה למשפחתו המורחבת (אשתו וילדיו אך גם לאחיו ולמשפחותיהם); דא עקא, שהטענה שלפיה אחיו היו שותפיו בביצוע המעשים נסתרה, עת הן הוא הן אחיו העידו כי הללו לא ידעו על קיומם של כלי-הנשק.

הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע מעשי העבירה היה ממשי. כידוע, התגלגלות כלי-נשק לידיים בלתי-מוסמכות מעמיד את הסביבה כולה בסכנת-חיים; הדברים נכונים גם ביחס לשימוש בנשק במסגרת סכסוך או על-מנת להרתיע תוקפים. כתוצאה מביצוע העבירות לא נגרם בפועל כל נזק.

המניע בהחזקת כלי הנשק

מכאן, אני עובר לשלב שבו עלי להכריע בסוגייה העובדתית המרכזית אשר עמדה במחלוקת בין הצדדים, היא סוגיית **המניע בהחזקת כלי-הנשק**.

האם היה זה למטרת נקמה, כפי שהציע התובע או שמא למטרת הגנה עצמית, כפי שביקש ממני לקבוע הסנגור?

טרם קביעת ממצאי עובדה, ביחס לנסיבה זו, הקשורה בביצוע העבירות, מצאתי לנכון להידרש לסעיפי החוק העוסקים בעניין זה.

המסגרת הנורמטיבית

בהתאם לסעיף 40(ד) לחוק העונשין, על כתב-האישום בו הודה הנאשם לכלול את כל העובדות והנסיבות הקשורות

בביצוע העבירה. עם זאת, אין בקביעה זו כדי לגרוע מהוראות סעיף 40(ב)(2) לחוק העונשין, שלפיה רשאי בית-המשפט להתיר להביא ראיות בעניין נסיבות הקשורות בביצוע העבירה בשלב הטיעונים לעונש, מקום בו לא היתה אפשרות לטעון לגביהן בשלב בירור האשמה או אם הדבר דרוש כדי למנוע עיוות-דין.

מאחר שסוגיית מניעיו של הנאשם בביצוע העבירות לא היוותה חלק מיסודות העבירות בהן הואשם הנאשם, ראוי היה לאפשר לו להביא ראיות בעניין זה. כידוע, בהתאם לסעיף 40(ג) לחוק העונשין קביעת קיומה של נסיבה מקילה הקשורה בביצוע העבירה תתבסס על הוכחתה ברמת ההוכחה הנדרשת במשפט אזרחי, דהיינו ברמה של מאזן ההסתברויות.

הערכת מהימנות עדויות קביעת עובדות

שמעתי את עדויותיהם של הנאשם ושל אחיו ביחס למניעיו של הנאשם בביצוע מעשי העבירה. כן עיינתי בשורה של מסמכים אשר הוצגו לפניי בידי הצדדים בהתייחסות לסוגיית המניע להחזקת הנשק.

הוכח לפניי, על-סמך העדויות הללו כמו-גם על סמך מסמכים, אשר הוגשו על-ידי הצדדים (טופסי תלונה במשטרה, גיליונות עדות של הנאשם ושל אחיו במשטרה, מסמך תמצית גלויה של מידע מודיעיני ועוד) כי **הנאשם, בני-משפחתו ורכושו הותקפו בתקופה שקדמה למועד ביצוע העבירות נשוא תיק זה. נתתי אמון בדבריו, שלפיהם חש במצוקה לנוכח תקיפות אלה וכי חש חשש ופחד באשר לגורלו וגורל בני-משפחתו בהקשר האמור. הוא ואחיו פנו אל משטרת ישראל והגישו תלונות ביחס לתקיפות הללו. הנאשם עצמו עודכן, כי האמור, ככל הנראה, במעשים שבוצעו על רקע דרישת דמי-חסות בשלב מאוחר יחסית.**

על כל פנים, אני קובע על סמך מכלול הראיות האמורות וכן בהתבסס על התרשמותי הבלתי-אמצעית מעדויותיהם לפניי של הנאשם ומאחיו **שרכישת כלי-הנשק בוצעה על רקע התקיפות הללו מתוך מצוקה וחשש ועל-מנת שהללו יעמדו, לעת מצוא, לרשות הנאשם ואחיו למקרה שבו יותקפו בשנית.**

אינני מוצא בסיס לטענה, שלפיה כלי-הנשק הוחזקו למטרת נקמה.

בעובדות, שעליהן הצביע התובע כמחזקות תזה זו (העדרם של כדורים, החזקת חלק מכלי-הנשק עטופים בניילון, קיום שרידי די.אן.איי של הנאשם על אחד מכלי הנשק, היעדר ידע של הנאשם בתפעול הנשק והתכחשותו במסגרת חקירה המשטרתית של הנאשם לעצם החזקת הנשק), אין לטעמי כדי לחזקה. **עובדות אלו הן ניטרליות באופיין ואין לטעמי משנות את התרשמותי הבלתי-אמצעית מהעדים.**

הממצא בעניין זה הוא, אפוא, **שמניעיו של הנאשם בביצוע העבירות היו להעמיד לרשותו ולרשות אחיו כלי-נשק, על-מנת שיוכלו להשתמש בהם במקרה שבו יותקפו שוב.**

הנאשם הבין היטב את מעשיו, יכול היה וצריך היה להימנע מלבצעם. סבורני, שאין למצוא כי התקיים בעניינו של הנאשם סייג ההגנה העצמית, המופיע בסעיף 34 לחוק העונשין, שכן המעשה לא נדרש באופן מידי להדוף תקיפה שנשקפה ממנה סכנה לחייו. עם זאת, ניתן לומר, לנוכח קביעת ממצאי העובדה דלעיל, שהנאשם פעל **בנסיבות הקרובות במידת-מה לסייג זה.**

בהתחשב במכלול האמור לעיל, ובהתחשב בנסיבותיו המיוחדות של המקרה סברתי שראוי לקבוע מתחם ענישה

מתן ביחס למתחמים המקובלים ככל שהדבר נוגע לעבירות של החזקה בלתי-חוקית של נשק.

אין ספק - המניע בהחזקת כלי-הנשק הוא שיקול מהותי ומשמעותי בקביעת המתחם. מקום בו מדובר במניע של מצוקה בעקבות תקיפות בנשק ואיומים על חיי הנאשם ובני-משפחתו ומקום בו אנו מצויים בנסיבות אשר קרובות במידת-מה לנסיבות של הגנה עצמית, ראוי לקבוע כי "מידת אשמו" של הנאשם איננה דומה לזו הקיימת מקום בו המניע הוא מניע פסול יותר (מניע שעניינו נקמה, מכירת הנשק וכל כיוצ"ב).

לפיכך, מצאתי לנכון לקבוע מתחם ענישה הולם הנע בין **12 חודשי מאסר לבין 36 חודשי מאסר לריצוי בפועל** לצד עונשים נלווים.

משנקבע מתחם העונש ההולם באה השעה לגזור לנאשם עונש מתוך התחשבות בנסיבותיו האישיות, הנסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירות.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

ריצוי עונש מאסר יפגע בנאשם פגיעה ממשית. הוא מעולם לא שהה במעצר או במאסר (בכליאה) עד למעצרו בתיק הנדון כאן. החזקתו של הנאשם במאסר תפגע וודאי באשתו ובשלושת ילדיו הקטנים הן פגיעה מוראלית הן פגיעה כלכלית. הנאשם נטל אחריות על מעשיו ומבקש לחזור למוטב. הוא הודה בביצוע המעשים בבית-המשפט, קיבל עליו אחריות מלאה ובכך חסך זמן שיפוטי יקר. עברו הפלילי איננו מכביד.

לא סברתי שבנסיבותיו המיוחדות של המקרה ראוי להחמיר בעונש בשל טעמים של הרתעה אישית או הרתעה כללית.

סוגיית חילוט כלי-הרכב

בהתאם לסעיף 39 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 (להלן: "**הפקודה**"), רשאי בית-המשפט, בגזר הדין (או בהחלטה נפרדת) לצוות על חילוט חפץ שנתפס לפי סעיף 32 לפקודה (שכן נעברה בו עבירה) מקום בו הורשע אדם שהוא בעליו במעשה העבירה שנעשה בחפץ או לגביו.

בנסיבות אלה, לטענת התביעה, משהוכח שהנאשם הוא בעליו של החפץ, רשאי בית-המשפט לחלט את מכוניתו של הנאשם, שבה נשמרו כלי-הנשק, כמפורט בכתב-האישום. הסנגור טוען, כי בית-המשפט איננו מוסמך לעשות כן שכן לא הוכח שהנאשם הוא בעליו של הרכב ומאחר שאין לומר שנעברה עבירה ברכב. לטענתו, החזקת כלי-נשק בתוך רכב איננה "מכתימה" את הרכב בכתם של חפץ שנעשתה בו או לגביו עבירה.

ראשית, הראיות אשר הובאו בידי התביעה, כמפורט לעיל, מלמדות באורח חד-משמעי, שכלי-הרכב הוא בבעלותו של הנאשם שלפניי (גם אם איננו רשום על-שמו במרשם). למעלה מן הנדרש, אף אזכיר כי הלכה פסוקה היא שלעניין חילוט לפי סעיף 39 לפקודה **לא הבעלות הפורמאלית היא הקובעת אלא הבעלות המהותית**, דהיינו זהותו של המשתמש במכונית בפועל (ראו עניין זה, למשל: רע"פ 5271/90 **מירלשווילי נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 2.1.92).

שנית, אכן, השאלה אם רכב שבו הוחזק כלי-נשק הוא חפץ שנעברה בו עבירה איננה תמיד פשוטה. יחד עם זאת, במסגרת ע"פ 4148/92 **מועד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.9.94) נקבע כי אמת המידה למתן צו חילוט "**היא במהותה ובעוצמתה של הזיקה בין החפץ לבין העבירה ובחומרתה של העבירה, היינו... השאלה באיזה מידה**

שימש הרכב באופן מהותי לביצוע העבירות שבוצעו".

דא עקא, שבמקרה שלפניי, מקום בו **שלושה כלי-נשק** (ומחסניות תואמות) הוחזקו שלא כדין בכלי-הרכב, אשר שימש מקום מסתור, בהחלט ראוי לקבוע כי מדובר בחפץ שנעשה בו או באמצעותו עבירה. במובן זה, קיימת זיקה עוצמתית במהותה, בין עבירות החזקת הנשקים לבין הרכב, אשר שימש כלי מרכזי לביצוע העבירות. כך על-פי לשון החוק וגם על-פי תכליתו (ראו, למשל, לעניין זה: ע"פ 1000/15 **אשרף אבו אלחווא נ' מדינת ישראל**, ניתן ביום 3.7.15).

בשולי דבריי אבקש להוסיף, כי לא מצאתי לנכון לקבל גם את טענת הסנגור לפיה המאשימה לא ציינה בכתב האישום שלמעשה הרכב שימש את הנאשם לשם ביצוע העבירה. מעיון בכתב האישום המותקן, שבעובדותיו הודה הנאשם, עולה כי המאשימה ציינה כדבעי את האופן בו הוחזקו כלי הנשק ברכב. לא זו אף זו, במסגרת כתב האישום המתוקן ביקשה המאשימה מבית המשפט לעשות שימוש בסמכותו, על פי פקודת סדר הדין הפלילי, לחילוט הרכב, תוך שהיא מציינת שחור על גבי לבן כי הרכב "...שימש את הנאשם לביצוע חלק מהעבירות המיוחסות לו". כשאלו הם פני הדברים, הרי שהם מדברים בעד עצמם. לפיכך, דין טענת הסנגור להידחות.

לפיכך, אני מורה על חילוט כלי הרכב מסוג יונדאי 35-מ.ר. 67-772-78 המצוי בבעלות הנאשם לטובת המדינה.

אם מאן דהוא טוען לבעלות או לזכות כלשהי לגבי הרכב, הוא רשאי לפנות לבית-המשפט בהתאם לסעיף 40 לפקודה וטענתו תיבדק לגופה.

גזירת העונש

בהתחשב במכלול השיקולים דלעיל, ובמיוחד בשים לב למניע המסתתר מאחורי ביצוע המעשה, מצאתי לנכון לגזור לנאשם שלפניי עונשים כדלקמן:

א. 15 חודשי מאסר לריצוי בפועל מיום מעצרו - 11.1.17.

ב. 24 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים לבל יעבור עבירה על סעיף 144 לחוק העונשין.

ג. קנס בסך של 5,000 ₪.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, כ"ד סיוון תשע"ז, 18 יוני 2017.